

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 czerwca 2020 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie sygn. akt II C 857/16 z powództwa B. P. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zadośćuczynienie i odszkodowanie:

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz B. P. kwotę 10.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 19 września 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,
2. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz B. P. kwotę 5.950 zł z odsetkami:
 - ustawowymi za opóźnienie od dnia 12 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty, liczonymi od kwoty 3.820 zł,
 - ustawowymi za opóźnienie od dnia 14 listopada 2017 r. do dnia zapłaty, liczonymi od kwoty 2.130 zł,
3. oddalił powództwo w pozostałym zakresie,
4. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz B. P. kwotę 1.349,09 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,
5. nakazuje pobrać (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 1.047,40 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych,
6. nakazuje pobrać z sumy zasądzonej punktem pierwszym i drugim sentencji wyroku na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 312,85 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając wydane orzeczenie w części, tj. w zakresie punktu 1 ponad kwotę 6.500 zł, tj. co do kwoty 3.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19.09.2015 r. do dnia zapłaty oraz w zakresie pkt. 2 tiret. 2 wyroku ponad kwotę 700 zł, tj. co do kwoty 1.430 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 14.11.2017 r. do dnia zapłaty.

Pozwany wydanemu rozstrzygnięciu zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego mającego wpływ na wynik postępowania, a to:
 - a. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd I instancji błędnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego skutkującą przyjęciem, że:
 - strona powodowa zdołała udowodnić dochodzone przez nią koszty leczenia w wysokości 5.950 zł, w sytuacji gdy przedłożone przez powódkę faktury i rachunki z leczenia specjalistycznego tej kwoty nie wykazywały, \
 - ścisłe udowodnienie przez powódkę roszczenia o odszkodowanie z tytułu kosztów leczenia jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, podczas gdy z przedłożonych przez powódkę faktur i rachunków bezsprzecznie wynika, ile powódka na ten cel wydatkowała;
 - nawiązka wypłacona przez sprawczynię wypadku w toku postępowania winna zostać zaliczona na poczet odszkodowania z tytułu kosztów leczenia, podczas gdy nawiązka stanowi element zadośćuczynienia i jako taka winna zostać zaliczona na jego poczet, nie zaś na poczet nieudowodnionego odszkodowania,
 - b. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd I instancji błędnej oceny pisemnej, jak i ustnej opinii biegłego z zakresu stomatologii L. P., w której to biegły w pkt. 7 swej opinii (vide strona 4 opinii) wskazał, że rachunku z k. 324-330 oraz część rachunku z k. 322 nie dotyczą leczenia stomatologicznego powódki i nie pozostają

w związku z leczeniem po urazie z dnia 19.08.2015 r., a zatem brak było podstaw do uwzględnienia roszczenia powódki w całości,

c. art. 322 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż precyzyjne określenie dochodzonego roszczenia o odszkodowanie z tytułu kosztów leczenia jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione podczas, gdy powódka przedstawiła faktury i rachunki za leczenie, co dawało podstawę do dokładnego wyliczenia poniesionych przez nią kosztów leczenia,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a. art. 444 § 1 k.c. w zw. z art. 361 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że wszystkie dochodzone przez powódkę koszty leczenia były celowe i zasadnie poniesione, podczas, gdy z opinii biegłego wynika, że rachunki z k. 324-330 oraz część rachunku z k. 322 nie pozostają w związku z leczeniem powódki po urazie z dnia 19.08.2015 r., a zatem nie powinny obciążać strony pozwanej,

b. art. 444 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że otrzymana przez powódkę nawiązka w kwocie 3.500 zł winna zostać zaliczona na poczet odszkodowania z tytułu kosztów dojazdów, w sytuacji gdy Sąd I instancji uznał te koszty za nieudowodnione przez powódkę w całości, a zatem brak było podstaw do uznania, że w otrzymanej nawiązce mieszczą się koszty dojazdów do placówek medycznych,

c. art. 445 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyznaniu powódce dalszego zadośćuczynienia w kwocie 10.000 zł bez pomniejszenia jego wysokości o otrzymaną w toku postępowania nawiązkę od sprawcy zdarzenia w kwocie 3.500 zł, w sytuacji gdy nawiązka stanowi element zadośćuczynienia i winna zostać zaliczona na jego poczet, nie zaś na poczet nieudowodnionego odszkodowania z tytułu kosztów dojazdów.

W związku z podniesionymi zarzutami skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w pkt. 1 wyroku co kwoty 3.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19.09.2015 r. do dnia zapłaty, oddalenie powództwa w pkt. 2 tiret 2 co do kwoty 1.430 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14.11.2017 r. do dnia zapłaty, zmianę rozstrzygnięcia w zakresie kosztów procesu stosownie do wyniku procesu, a ponadto o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód, w odpowiedzi na apelację pozwanego, wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego jest bezzasadna i jako taka podlegała oddaleniu w całości.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu i jako taki musi się ostać. Podniesione przez apelującego zarzuty nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Okręgowy podziela zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji i przyjmuje je, jako własne, jak i dokonaną ocenę prawną.

Przede wszystkim podniesione przez skarżącego zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i art. 278 § 1 k.p.c. nie mogą zostać uznane za skuteczne. Należy wskazać, że zarzut naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa, czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego, wyznaczonych w tym przepisie. Sąd II instancji ocenia bowiem legalność oceny dokonanej przez Sąd I instancji, czyli bada czy zostały zachowane kryteria określone w art. 233 § 1 k.p.c.. Należy zatem mieć na uwadze, że – co do zasady – Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, dokonując wyboru określonych środków dowodowych. Jeżeli z danego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne.

Przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wtedy, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2001 r., I CKN 1072/99, Prok. i Pr. 2001 r., Nr 5, poz. 33, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000 r., I CKN 1114/99, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000r., I CKN 1169/99, OSNC 2000 r., nr 7-8, poz. 139).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach (np. wyrok z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, wyrok z dnia 21 października 2005r., sygn. akt III CK 73/05, wyrok z dnia 13 października 2004 r. sygn. akt III CK 245/04, LEX nr 174185), skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie o innej, niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena sądu. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008 r., I ACa 180/08, LEX nr 468598).

Takiego działania skarżącego zabrakło w rozpoznawanej sprawie, niezasadne są zarzuty naruszenia zarówno art. 233 § 1 k.p.c., jak i art. 278 § 1 k.p.c.. Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd I instancji nie naruszył dyrektyw oceny dowodów wynikających z zarówno art. 233 § 1 k.p.c., jak i art. 278 § 1 k.p.c. i w sposób prawidłowy dokonał ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie. Podniesione przez pozwanego zarzuty dotyczą oceny ustalonego w sprawie stanu faktycznego, której dokonanie skutkowało określeniem wysokości należnego powódce zadośćuczynienia oraz odszkodowania w związku z doznanym uszczerbkiem na zdrowiu. W ocenie Sądu Odwoławczego nie ulega żadnej wątpliwości, że w wyniku wypadku z dnia 17 czerwca 2015 r. powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu wynoszącego łącznie 5%. Skarżący w głównej mierze zakwestionował wysokość przyznanego na rzecz powódki odszkodowania w łącznej kwocie 5.950 zł w związku z poniesionymi przez nią kosztami leczenia stomatologicznego zębów złamanych podczas wypadku oraz kosztów związanych z terapią psychologiczną. Ponadto skarżący podniósł, że Sąd Rejonowy w ogóle nie uwzględnił przy ustalaniu należnego powódce zadośćuczynienia, że w postępowaniu karnym zasądzone na jej rzecz nawiązkę w kwocie 3.500 zł.

W pierwszej kolejności odnosząc się do zarzutów związanych z brakiem zaliczenia zasądzonej na rzecz powódki nawiązki w postępowaniu karnym na poczet przyznanego zadośćuczynienia, należy zauważyć, że Sąd Rejonowy wyjaśnił w uzasadnieniu, że po analizie dokumentów znajdujących się w aktach tej sprawy karnej, uznał że w odszkodowaniu tym mieszczą się – m.in. koszty dojazdów do placówek medycznych. Ponadto jak wynika z załączonych do akt sprawy oświadczeń dojazdach do placówek medycznych, powódka łącznie w obie strony przemierzyła odległość 5.000 km w obie strony w okresie od czerwca do października 2015 r. (k. 180-181, 194-195).

W tym miejscu należy również zauważyć, że nawiązka, o której mowa w art. 46 § 2 k.k. jest rodzajem "zryczałtowanego naprawienia szkody" i zaistnieć może przykładowo w sytuacji trudności, które mogą powstać w zakresie udowodnienia wysokości szkody. Analizując zagadnienie wpływu orzeczonej w postępowaniu karnym nawiązki na wysokość zadośćuczynienia wskazuje się, że jeżeli nawiązka została uiszczona przez sprawcę szkody na rzecz pokrzywdzonego, jego zadośćuczynienie przyznawane w procesie cywilnym winno ulec obniżeniu o wartość zapłaconej nawiązki/odszkodowania. Natomiast, jeżeli świadczenia te nie zostały spełnione przez sprawcę, pozostają bez wpływu na kwotę zadośćuczynienia zasądzaną w procesie cywilnym – zadośćuczynienie winno być przyznane w pełnej kwocie. W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Odwoławczy uznał, że zasądzenie na rzecz powódki nawiązki pozostaje bez wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia. Przede wszystkim dlatego, że ponad wszelką wątpliwość zasądzone na jej rzecz zadośćuczynienie w świetle poczynionych poniżej rozważań, co do prawidłowości ustalenia jego wysokości przez Sąd I instancji wciąż nie można byłoby uznać za rażąco wygórowane, w szczególności dlatego, że nawiązka opiewała

jedynie na kwotę 3.500 zł, natomiast abstrahując wysokości ustalonego w sprawie trwałego uszczerbku na zdrowiu, którego doznała powódka, zakres jej cierpień był znaczny, a co więcej skutki zdarzenia z dnia 17 czerwca 2015 r. odczuwa do dnia dzisiejszego.

Odnosząc się z kolei do kwestii wysokości przyznanego odszkodowania w związku z leczeniem stomatologicznym, należy podkreślić, czego zdaje się skarżący nie zauważać, że rachunki, które przedstawiła powódka, a znajdujące się na k. 322-330 stanowią wyłącznie część rachunków przedstawionych przez poszkodowaną, jako dowód na okoliczność poniesionych przez nią kosztów leczenia. Pozostałe rachunki opiewające na kwotę ok. 3.000 zł znajdują się na k. 182-192. Łącznie przedstawione przez powódkę rachunki pochodzą z okresu począwszy od 2015 r. do 2017 r.. Mając powyższe na uwadze oraz kierując się zasadami doświadczenia życiowego Sąd Okręgowy nie znajduje żadnych podstaw do podważenia wskazanych przez powódkę kosztów leczenia stomatologicznego w wysokości 5.950 zł. Wiedzą powszechną jest to, że leczenie stomatologiczne jest kosztowne, często koszt leczenia kanałowego jednego zęba wraz z odbudową korony przekracza kwotę 1.000 zł, natomiast poszkodowana po wypadku musiała odbudować cztery zęby, które były zniszczone i połamane, wymagały przeprowadzenia leczenia kanałowego, a samo leczenie stanowiło proces długotrwały, również z uwagi na to, że wystąpiły u niej zaburzenia zgryzowe, związane ze zmianami w stawach skroniowo – żuchwowych.

W tym kontekście, jako niezasadny jawi się również zarzut naruszenia art. 322 k.p.c. Oczywistym jest, że w związku z zaistniałą szkodą powódka poniosła koszty leczenia stomatologicznego kilku zębów, w których doszło do martwicy miazgi. Nie sposób zatem zakwestionować samej zasady odpowiedzialności pozwanej w tym zakresie. Jednakże często występuje problem udowodnienia wszystkich kosztów leczenia stomatologicznego, na co wskazują chociażby rachunki przedstawione na k. 328-330, które zostały wystawione tytułem usługi stomatologicznej, założenia opatrunku lub wypełnienia, bez wskazania, dokładnie których zębów dotyczyły wykonane czynności. W efekcie tak niejednoznaczny opis na rachunku skutkowało uznaniem, że rachunki te nie mogą podlegać uwzględnieniu z uwagi na niewykazanie, że kwoty, na które opiewają pozostawały w bezpośrednim związku przyczynowego z wypadkiem, któremu uległa powódka.

Z powyższych względów zastosowanie przez Sąd orzekający dyspozycji art. 322 k.p.c. przewidującego, że jeżeli w sprawie o naprawienie szkody Sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, w okolicznościach sprawy było w pełni uzasadnione.

Przechodząc do podniesionych zarzutów naruszenia prawa materialnego należy wskazać, że Sąd Odwoławczy podziela ocenę prawną dokonaną przez Sąd Rejonowy, zarówno co do przyjętej podstawy prawnej oceny jego zasadności, jak i wyników tej oceny.

W szczególności nie zasługuje na uwzględnienie zarzuty naruszenia art. 445 § 1 k.c. oraz art. 444 § 1 k.c. w zw. art. 361 § 1 k.p.c., bowiem Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, jako w pełni uzasadnione przyznanie powódce kwoty 10.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia oraz kwota 5.950 zł tytułem odszkodowania w związku z poniesionymi przez nią kosztami leczenia stomatologicznego oraz psychologicznego w kwocie 100 zł. Obie wskazane wartości znajdują pełne uzasadnienie w całokształcie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalając należne powódce zadośćuczynienie oparł się m.in. na opinii biegłych, powołanych w sprawie, rozmiaru cierpień poszkodowanej doznanych po wypadku oraz istotnego ograniczenia jej zdolności radzenia sobie. Nie można zapominać, że doznany uraz jest trwały, powódka doznała stłuczenia twarzy z raną policzka prawego, złamania kości nosa bez przemieszczenia, obumarcia miazgi zębów 22, 21, 11, 12. Ponadto u poszkodowanej wystąpiły zaburzenia adaptacyjne depresyjno-lękowe, do dnia dzisiejszego nie może jeść twardych rzeczy, bo grozi to połamaniem zębów, odczuwa trzaski w stawach skroniowo – żuchwowych oraz ma problemy z kolejnymi zębami, natomiast zęby, które leczyła zaczynają ciemnieć. Powódka po wypadku nie odzyskała takiej sprawności, ani zaradności, jaką posiadała przed nim, ma bliznę na twarzy, zniekształcony nos, odczuwa mniejszą drożność nosa i straciła węch. Co więcej poszkodowana do tej pory boi się ruchu ulicznego, a z roweru korzysta wyłącznie w celach

rekreacyjnych. Wszystkie opisane powyżej okoliczności zostały wzięte pod uwagę przy obliczaniu należnego powodowi zadośćuczynienia.

W tym miejscu należy podkreślić, że zadośćuczynienie jest formą rekompensaty pieniężnej z tytułu szkody niemajątkowej i obejmuje swym zakresem wszelkie cierpienia fizyczne i psychiczne, które nie mogą być bezpośrednio przeliczone na pieniądze. Ustawodawca nie wprowadził przy tym żadnych kryteriów, jakimi powinien kierować się sąd przy ustalaniu wysokości należnego poszkodowanemu zadośćuczynienia, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, iż ma być ono odpowiednie. Już z powyższego wynika zatem, iż pojęcie „sumy odpowiedniej” jest pojęciem o charakterze niedookreślonym. Z tego względu w orzecznictwie, a także w doktrynie wskazuje się kryteria, którymi należy kierować się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Kryteriami tymi są m.in. wiek poszkodowanego, stopień doznanych cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw wypadku, rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową oraz inne czynniki podobnej natury (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, LEX nr 369691). Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza o tym, że ostateczne ustalenie, jaka konkretna kwota jest „odpowiednia”, z istoty swej, należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, lecz nie może to być uznanie dowolne. Zawsze musi ono opierać się tak na całokształcie okoliczności sprawy, jak i na czytelnych kryteriach ocennych, rzetelnie wskazanych w treści uzasadnienia (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5 maja 2008 r., II AKa 83/08, KZS 2008/12/68). W kontekście tych uwag stwierdzić należy, że zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia może być skuteczny w postępowaniu odwoławczym tylko wtedy, gdy orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalania wysokości tego świadczenia. Tym samym praktycznie rzecz biorąc ma to miejsce przy ustaleniu kwoty symbolicznej bądź też nadmiernie wysokiej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 2008 r., V KK 45/08, LEX nr 438427). Ponadto w ocenie Sądu odwoławczego należy pamiętać, że określenie rozmiaru procentowego uszczerbku na zdrowiu jest tylko jednym z wielu kryteriów, które Sąd Rejonowy powinien brać pod uwagę przy ocenie wysokości należnego powodce zadośćuczynienia. Należy przy tym wskazać, że stopień doznanego przez poszkodowanego trwałego uszczerbku na zdrowiu ma tylko pomocniczy charakter i nie stanowi wyłącznej podstawy do matematycznego wyliczenia wysokości zadośćuczynienia. Pojęcie „odpowiedniej sumy” zadośćuczynienia trafnie, zdaniem Sądu Okręgowego, sprecyzował Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 3 listopada 1994 roku, sygn. akt III APr 43/94, (OSA 1995/5 poz. 41 str. 42) wyrażając pogląd, iż zadośćuczynienie z art. 445 k.c. ma przede wszystkim charakter kompensacyjny; wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty sumy symbolicznej, czy też określonej sztywnymi regułami tak jak w ustawie wypadkowej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, jak to zostało podkreślone w dotychczasowej części uzasadnienia, w ocenie Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że wysokość przyznanego na rzecz powódki zadośćuczynienia jest adekwatna do zakresu doznanej przez nią krzywdy, zwłaszcza, że nie można zapomnieć, iż po wypadku odczuwane przez nią dolegliwości mają do tej pory bezpośredni wpływ na jej codzienne funkcjonowanie.

Niezasadny okazał się także zarzut dotyczący zasądzenia na rzecz powódki odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów leczenia stomatologicznego w kwocie 5.950 zł. Punktem wyjścia rozstrzygnięcia tego zagadnienia prawnego jest treść art. 444 § 1 KC oraz ogólne reguły prawa odszkodowawczego. Przepis ten przyjmuje możliwość objęcia roszczeniem odszkodowawczym poszkodowanego wszelkich kosztów wynikłych z faktu uszkodzenia lub wywołania rozstroju zdrowia. Odszkodowanie takie kompensuje uszczerbek majątkowy poszkodowanego w postaci *damnum emergens* (art. 361 § 2 k.c.); koszty podnoszone są wprawdzie z woli tego podmiotu, ale w celu usunięcia lub ograniczenia niekorzystnych dla zdrowia poszkodowanego konsekwencji spowodowanych czynem niedozwolonym. Można mówić zatem o wydatkach celowych poniesionych w związku z deliktem powodującym uszczerbek niemajątkowy w postaci uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia.

Omawiane koszty mogą obejmować m.in. koszty leczenia i rehabilitacji (art. 444 § 1 zd. 2 k.c.). Taka egemplifikacja „wszelkich kosztów” służyła ustawodawcy do pokazania, że dyspozycją art. 444 § 1 k.c. objęte są zarówno koszty leczenia już poniesione, jak i koszty, które mogą być poniesione przez poszkodowanego w przyszłości. Z tego względu w art. 444 § 1 zd. 2 k.c. wyodrębniono autonomiczne roszczenie, zgodnie, z którym poszkodowany może żądać od

zobowiązanego do naprawienia szkody wyłożenia z góry sumy potrzebnej na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.

Pojęcie „wszelkie wydatki” w rozumieniu art. 444 § 1 k.c. powinno być interpretowane przy uwzględnieniu zasady pełnej kompensacji szkody. Można nawet stwierdzić, że takie określenie ustawowe zmierza wyraźnie do zaakcentowania tej zasady prawa odszkodowawczego w odniesieniu do omawianej postaci szkody. Oznacza to, że naprawienie szkody, obejmującej wydatki poniesione na leczenie lub rehabilitację, powinno służyć pełnej restytucji stanu istniejącego przed dokonaniem czynu niedozwolonego lub przynajmniej spowodowania takiego stanu, w którym poszkodowanemu zapewnione zostaną warunki życiowe zbliżone do tych, jakie miał przed wyrządzeniem mu krzywdy. W taki też sposób przedstawia się funkcję odszkodowania przewidzianego w art. 444 § 1 KC w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. wyrok z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, OSNC-ZD 20908, nr D, poz. 99 oraz wyrok z dnia 15 października 2004 r., V CSK 632/12). Poniesione przez poszkodowanego koszty leczenia lub rehabilitacji są zatem celowe (uzasadnione, konieczne, usprawiedliwione), jeżeli odpowiadają wspomnianej funkcji odszkodowania określonego w art. 444 § 1 k.c.. Sam natomiast rozmiar tych kosztów zależy od zakresu celowych czynności leczniczych lub rehabilitacyjnych, którym został poddany poszkodowany (np. diagnostyka, terapie, leki, zabiegi, typ i czas rehabilitacji). Nie ma przy tym znaczenia, czy chodzi o skompensowanie już poniesionych kosztów, czy o koszty, które mają być poniesione w związku z przyszłym, planowanym leczeniem (art. 444 § 1 zd. 2 k.c.).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy jednoznacznie stwierdzić, w ślad za wydanymi w sprawie opiniami biegłego stomatologa oraz z zakresu chirurgii szczękowej, że podjęte, przez powódkę leczenie stomatologiczne było jak najbardziej uzasadnione, natomiast w przyszłości wyniknie potrzeba zastosowania pełnoceramicznych koron protetycznych na złamanych zębach. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy nie znajduje żadnych do podstaw do podważenia przyznanego na rzecz powódki dalszego odszkodowania w kwocie 5.950 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3) oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2018 r. poz. 265) zasądając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 450 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.